

različnih kategorij imigrantov (v ES pripadniki države članice, nečlanice ES, trajni ali začasni imigranti ipd.). Ker le avtonomne emigrantske etnične skupnosti morejo preživeti in sodelovati z izvorno emigrantsko-imigrantsko družbo ter drugimi imigrantskimi etničnimi skupnostmi, je razumljivo, da je interes emigrantskih družb usmerjen v priznavanje avtonomije imigrantskih etničnih skupnosti. V primerjavi s temi prizadevanji sloni politika imigrantskih družb na nadzoru delovanja imigrantskih etničnih skupnosti.

Kako priti do zmanjševanja razlik v migracijskih politikah obeh tipov držav?

Izenačevanje možnosti za različne kategorije imigrantov odpira zahteve po večji enakopravnosti imigrantov ne glede na njihovo etnično pripadnost, pri čemer naletimo na problematiko sedanjih pojavov neenakopravnosti med pripadniki držav članic in nečlanic ES v državah ES. Izenačevanje možnosti imigrantov pa zadeva tudi kategorije imigrantov, ki so v bistvu brez pravic – to so ilegalni imigranti in kategorije začasnih imigrantov ter azilantov, ki so jim številne pravice v imigrantskih družbah izrazito omejene. Kategorije trajnih imigrantov s priznanim imigrantskim statusom imajo sicer priznane socialno-ekonomske in druge pravice, ne pa tudi politične pravice. Da se ta kategorija potegne iz izločenosti v političnem dogajanju in se ji zagotovijo enakopravne možnosti, se kažejo različne poti: priznanje političnih pravic imigrantske države, priznanje dvojnega državljanstva ipd. Zmanjševanje razlik med migracijskimi politikami emigrantskih in imigrantskih držav, ki zadevajo imigrante, je mogoče še graditi na načelih etničnega pluralizma, interkulturalizma, adaptacijske akulturacije in avtonomije imigrantskih etničnih skupnosti – kakor tudi z uveljavljanjem pluralizma politik mednarodnih migracij, ki ne bodo več slonele na prevladi imigrantskih držav. Pluralizem migracijskih politik vodi do migracijskih politik, ki nastajajo v medsebojnem sodelovanju imigrantskih, emigrantskih držav in imigrantov. Opisana izhodišča za približevanje dozdej nasprotnih migracijskih politik imigrantskih in emigrantskih držav so skladna s predvidevanji medetničnih odnosov v postindustrijskem družbenem razvoju (Klinar).

Viri:

- R. Penninx: *Prospects of migration within the European community after 1992.*
- G. Sciortino: *Immigration from outside the EEC and migratory policies.*
- S. Sassen: *The Mobility of Labour and Capital.*
- C. Bolzman, R. Fibbi: *Collective strategies Assertion of immigrants in Switzerland.*
- F. Jongkind: *Forced migration and alienation, Human rights and structural perspectives.*
- P. Klinar: *Migrational policies of emigrant societies.*

KATJA BOH

O delu Komiteja za raziskovanje družine

a) Komite za raziskovanje družine je imel več sekcij. Udeležila sem se sekcije, ki je obravnavala procese spreminjanja družine v Evropi oz. v zahodnem delu sveta in v državah v razvoju. Za Evropsko sekcijo, v kateri sem sodelovala z refe-

ratom, je bilo značilno, da so bili, za razliko prejšnjih sestankov in konferenc oz. kongresov, tokrat skoraj vsi referati osrediščeni na probleme, povezane z družinsko politiko, njenimi idejnimi zasnovami in izvedbami. V preteklosti so se referenti povečini ukvarjali z analizo družinskih problemov in odnosov. Glavna tema je bila, kakšen je položaj družine v sodobnih družbah in kako družini pomagati pri izvajanju njenih vitalnih funkcij v obdobju, ki ga označujejo kriza (kriza države blaginje na Zahodu) ter ekonomska, politična in moralna kriza na Vzhodu. Večkrat je bila izpostavljena pomembna vloga družine in sorodnikov v težkih življenjskih razmerah, zaostreni delovni in psihični pritiski na žensko, koncentracija revščine v enoroditeljskih družinah in družinah z več otroci.

b) Ob tej priložnosti želim izraziti nekatera svoja stališča do te in prejšnjih tovrstnih prirediteljev. Dokler je bila sociologija še razmeroma mlada veda in so se zlasti v Evropi generacije sociologov šele »rojevale«, so bili kongresi, ki so poskušali zajeti vse razsežnosti sociološke problematike, še smiselni, vse dokler se je teh kongresov udeleževala še obvladljiva množica približno 2000 ljudi. Množica 4000 udeležencev, ki jih pogosto spremljajo še njihove družine, pa enostavno ni mogoče več organizirati. Zaradi velikega števila udeležencev se v zadnjem času dogajajo kongresi v velikih mestih, in sekcije se sestajajo v različnih, neredko precej oddaljenih krajih. Množica ljudi, velike razdalje, vse to ovira neformalno komunikacijo med udeleženci, ker pa naj bi pravzaprav bila ena od prednosti takšnih srečanj.

Menim, da se bomo tudi sociologi morali odločiti za bolj »specializirane« kongrese po vzoru drugih strok. Zdravnikom ne pride na misel, da bi organizirali svetovni kongres medicine, pa tudi inženirjem in biologom ne. Res imajo takšni kongresi tudi svoje pomanjkljivosti (vsaka disciplina hoče imeti svojega, ne dobi se splošnega pregleda dogajanja oz. novosti), je pa zato lažje neposredno izmenjavati informacije. Prihodnji kongres bo prav gotovo še vsesociološki, in videli bomo, kdaj, ob kolikšnem številu udeležencev bodo tudi organizatorji spoznali, da je potrebno nekaj ukreniti.

MACA JOGAN

Sociologija – svetovni centri in periferija

1. »Sejem bil je živ«, bi lahko upravičeno ponovila za A. Aškercem, ko presojam zadnji kongres sociologov celega sveta, ki je potekal ob tropski vročini v mestni četrti Moncloa v Madridu. K živosti ni prispevala le množica sociologov in sociologinj, ki so prinesli zvrhane torbe miselnih proizvodov na ta svetovni trg, temveč dobesedno tudi živahna gradbena in pleskarska dejavnost, ki sta potekali hkrati v prostorih štirih fakultet, na katerih so bili simpoziji, okrogle mize in druge oblike delovnega združevanja. Prav ta značilnost, ki bi se ji organizatorji gotovo morali izogniti, je ob nehlajenih in neozvočenih prostorih prispevala, da je izkupiček (za večino!) manjši, kot bi lahko bil, če bi bile razmere znotraj meja znosnosti.

Ně glede na to pa je vendarle veliko zanimivega in vrednega pozornosti ter tudi kronističnega zapisa. Seveda je ob več sto prireditvah nemogoče, da bi se posameznik/ca udeležil vseh različnih dogajanj, pa čeprav bi ga to še tako mikalo in bilo